

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ

*Побоченко Л.М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу
Навчально-наукового інституту Міжнародних відносин
Національного авіаційного університету*

В умовах сьогодення економічний розвиток будь-якої країни тісно пов'язаний з підвищенням її інвестиційної привабливості для іноземних інвесторів. Важливим чинником залучення міжнародних інвестицій є імідж країни на міжнародній арені, її позиція у провідних рейтингових ранжуваннях, досвід інших інвесторів ведення діяльності у країні тощо.

Існує багато систем оцінок інвестиційного клімату країни. Серед міжнародних методик варто виділити оцінки Світового банку, Всесвітнього економічного форуму, Heritage Foundation, Transparency International та інші.

Однією з найвідоміших міжнародних методик оцінки інвестиційного клімату є щорічне рейтингове дослідження «Ведення бізнесу». Рейтинг складається на підставі 10 індикаторів регулювання підприємницької діяльності. У підсумковому рейтингу всі країни ранжуються за рівнем сприятливих умов ведення бізнесу з 1-го до 189-го місця. Чим вище позиція країни в рейтингу сприятливості умов ведення бізнесу, тим сприятливішим є підприємницьке середовище для відкриття і функціонування підприємства [1].

За результатами цього дослідження, перше місце дев'ятий рік поспіль займає Сінгапур. В першу десятку країн-лідерів також увійшли: Нова Зеландія, Данія, Південна Корея, Гонконг, Великобританія, США, Швеція, Норвегія і Фінляндія. Три останні позиції зайняли Південний Судан, Лівія та Еритрея [1].

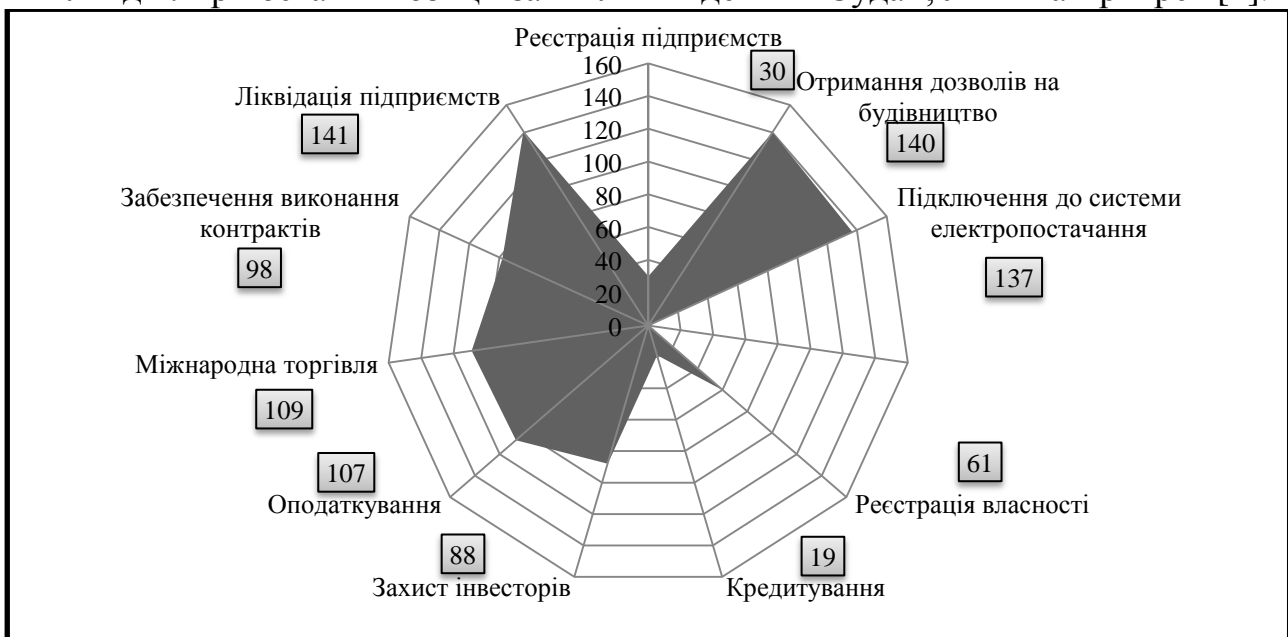

Рис. 1. Умови ведення бізнесу в Україні в 2016 році.

Україна в рейтингу зростає другий рік поспіль, посівши 83 місце. Ключовою реформою, яка сприяла підвищенню рейтингу, є спрощення

реєстрації бізнесу. Проблемними для бізнесу в Україні залишаються підключення до електромереж, отримання дозволів на будівництво, ведення транскордонної торгівлі і процедура банкрутства [3], (див. Рис. 1.).

Наступним показником щодо оцінки інвестиційного клімату є Index of Economic Freedom (Індекс економічної свободи). В країнах з більш вільними економіками набагато вище рівень добробуту населення, причому економічна свобода приносить відносно швидкі і відчутні результати на відміну від державного регулювання економіки. За цим індексом Україна в 2015 році була на 162 місці та належить до економічно невірних деспотичних держав, де економічна свобода обмежується та є репресивною [4].

Також, ще одним із основних показників оцінки інвестиційного клімату країни є Індекс глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index). За яким Всесвітній економічний форум визначає національну конкурентоспроможність як здатність країни та її інститутів забезпечувати стабільні темпи економічного зростання, які були б стійкі в середньостроковій перспективі. У 2015 році Україна за Індексом глобальної конкурентоспроможності була на 79 місці. В першу десятку ввійшли: Швейцарія, Сінгапур, США, Німеччина, Нідерланди, Японія, Гонконг, Фінляндія, Швеція та Великобританія [2].

Таким чином, можна узагальнити всю наведену вище інформацію та спробувати зробити на її основі комплексний SWOT-аналіз інвестиційного клімату України та виділити проблемні напрямки, які потребують негайного вдосконалення (табл. 1):

Таблиця 1

SWOT-аналіз інвестиційного клімату України в 2016 році

Strengths(Сильні сторони):	Weaknesses (Слабкі сторони):
<ul style="list-style-type: none"> – розмір ринку; – вигідне геополітичне положення між західними та східними ринками; – людські ресурси, їх кваліфікація та ін. 	<ul style="list-style-type: none"> – ефективність діяльності державних інституцій; – розвиток фінансового ринку; – диверсифікація бізнесу й сфер вкладень ПІІ.
Opportunities (Можливості):	Threats (Загрози):
<ul style="list-style-type: none"> – економічна інтеграція; – створення стабільного та ефективного законодавства; – підвищення рівня захисту прав іноземних інвесторів; – створення страхових інвестиційних фондів; – технологічне переоснащення, зростання рівня інновацій, збільшення конкурентоспроможності. 	<ul style="list-style-type: none"> – політична дестабілізація; – погіршення макроекономічного середовища (падіння ВВП, інфляція, зростання заборгованості тощо); – спад виробництва, зниження рентабельності та ліквідності підприємств; – посилення адміністративного тиску на бізнес; – загроза втрати інвестицій.

Отже, забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в Україні залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежать динаміка соціально-економічного розвитку та можливість модернізації на цій основі національної економіки. Інвестиційний клімат України є малосприятливим для заохочення іноземних інвесторів.

Література:

1. <http://www.worldbank.org/> – офіційний сайт Світового банку.

2. <https://www.weforum.org/> –офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ).
3. <http://doingbusiness.org/> – щорічне рейтингове дослідження «Ведення бізнесу – 2016» МФК і групи СБ.
4. <http://www.imf.org> - офіційний сайт МВФ.